

## GENEL TEFSİR TARİHİ

|    |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Ders Adı:                             | GENEL TEFSİR TARİHİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 2  | Ders Kodu:                            | TIB5107                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 3  | Ders Türü:                            | Seçmeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 4  | Ders Seviyesi                         | Yüksek Lisans                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5  | Dersin Verildiği Yıl:                 | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 6  | Dersin Verildiği Yarıyıl              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 7  | Dersin AKTS Kredisi:                  | 6.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8  | Teorik Ders Saati (saat/Hafta)        | 3.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 9  | Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)       | 0.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 10 | Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) : | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 11 | Dersin Önkoşulu:                      | Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 12 | Dersin Dili:                          | Türkçe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 13 | Dersin Veriliş Şekli:                 | Yüz yüze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 14 | Dersin Koordinatörü:                  | Dr. Öğr. Üyesi MUSTAFA BİLGİN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 15 | Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 16 | Koordinatör İletişim Bilgileri:       | musbil@hotmail.com<br>0224 243 10 66-60124, U.Ü. İlahiyat Fakültesi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 17 | Dersin WEB adresi:                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 18 | Dersin Amacı:                         | Dersin seçiminde, ondört asırlık tarihi süreç boyunca Kur'an'ın anlaşılması, açıklanması, devrin problem ve ihtiyaçlarına göre yorumlanması yönünde müfessirlerce ortaya konan ilmi faaliyetlerin önce kronolojik sırasıyla ve sistematik bir bütünlük içinde topluca, peşinden de Kur'an'a yaklaşım, anlayış ve yorumlama farklılıklarına bağlı olarak "yazar-zihniyet-eser" üçgenlerinde yoğunlaşarak ekolleşen tefsir akımlarının, karakteristik özellikleri, başlıca görüşleri, önemli temsilcileri ve temel kaynakları çerçevesinde daha yakından incelenmesi, bu suretle, öğrenciye, özlü, sağlam ve sistematik bir tefsir tarihi kültürü kazandırılması, böyle bir bilgi birikimiyle bilimsel düşünme ve araştırmaya yöneltilmesi amaçlanmaktadır. |
| 19 | Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 20 | Dersin Öğrenme Kazanımları:           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|    | 1                                     | Müfessirlerce ortaya konan ilmî faaliyetleri, sistematik bir bütünlük içinde kavrayabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    | 2                                     | Kur'ân tefsirindeki farklı yaklaşımları, farklı anlayış ve yorumları karşılaştırabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|    | 3                                     | Ekolleşen tefsir akımlarının karakteristik özelliklerini tanıyabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|    | 4                                     | Doğru okuma, anlama, yorumlama ve değerlendirme yeteneği kazanabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|    | 5                                     | Özlü, sağlam ve sistematik bir tefsir tarihi kültürü edinebilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|    | 6                                     | Bilimsel düşünme ve araştırma kabiliyetini geliştirebilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    | 7                                     | Bu birikimi, bilimsel düşünme ve araştırma yöntemlerini kullanarak günümüz için geçerli sonuçlara ulaşabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|    | 8                                     | Kur'ân tefsirlerini birbirleriyle metod ve muhteva açısından karşılaştırabilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|    | 9                                     | Tefsir kültür ve mirasını özümseyebilme.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
|                                                |                                                                                                   | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Bu mirası, günümüz meseleleri için doğru ve yerinde bir şekilde kullanabilme. |
| 21                                             | Dersin İçeriği:                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| Hafta                                          | DERS İÇERİKLERİ                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
|                                                | Teorik                                                                                            | Uygulama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                               |
| 1                                              | Kur'ân öncesinin siyâsî ve sosyal yapıları                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 2                                              | Kur'ân öncesinin kültür ve medeniyet yapıları                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 3                                              | Kur'ân'ın Mekke döneminin evreleri                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 4                                              | Kur'ân'ın Medine döneminin evreleri                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 5                                              | Tefsirin doğuşu                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 6                                              | Tefsirin gelişmesi                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 7                                              | Tefsirin türlere ayrılması                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 8                                              | Tefsir türlerinin akımlaşması                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 9                                              | Tefsir akımlarının ekolleşmesi                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 10                                             | Tefsir ekollerinin sistemleşmesi                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 11                                             | Tefsir sistemlerinin tehzîb ve tenkîhi                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 12                                             | Günümüz tefsir akımlarının doğuş süreci                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 13                                             | Günümüz tefsir akımları ve genel özellikleri                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 14                                             | Yarının tefsirinin değişir ve değişmezleri (Lizâtihi ve liğayri zâtihi değer, ilke ve yöntemleri) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 22                                             | Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:                                                 | 1. Ömer Nasuhi Bilmen, Büyük Tefsir Tarihi (Tabakatu'l-Müfessirin), I-II, İstanbul 1973<br>2. İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, I-II, Ankara 1988<br>3. Ignaz Goldziher, Mezahebü't-Tefsiri'l-İslami, (Arapça'ya Çev.: Abdulhalim en-Neccar), Kahire 1374/1955; (Türkçe'ye Çev.: Mustafa İslâmoğlu), İslâm Tefsir Ekolleri, İstanbul 1997<br>4. Ahmed Halil, Neş'etü't-Tefsir fi'l-Kütübî'l-Mukaddese ve'l-Kur'an, İskenderiye 1373/1954<br>5. İbn Âşûr, et-Tefsir ve Ricalühû, Tunus 1972<br>6. Kasım el-Kaysi, Tarihu't-Tefsir, Irak tsz.<br>7. Muhammed Hüseyin ez-Zehebi, et-Tefsir ve'l-Müfessirûn, I-II, Kahire 1396/1976<br>8. Abdullah Mahmud Şehhâte, Tarihu'l-Kur'an ve't-Tefsir, Mısır 1392/1972 |                                                                               |
| 23                                             | Değerlendirme                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI                        |                                                                                                   | SAYISI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KATKI YÜZDESİ                                                                 |
| Ara Sınav                                      |                                                                                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.00                                                                          |
| Kısa Sınav                                     |                                                                                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.00                                                                          |
| Ödev                                           |                                                                                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.00                                                                          |
| Yıl Sonu Sınavı                                |                                                                                                   | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 100.00                                                                        |
| Toplam                                         |                                                                                                   | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 100.00                                                                        |
| Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı          |                                                                                                   | 0.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                               |
| Finalin Başarıya Oranı                         |                                                                                                   | 100.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                               |
| Toplam                                         |                                                                                                   | 100.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                               |
| Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |
| 24                                             | AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                               |

| ETKİNLİK                                                | SAYISI | Süresi (Saat) | Toplam İş Yüğü (Saat) |
|---------------------------------------------------------|--------|---------------|-----------------------|
| Teorik Dersler                                          | 14     | 3.00          | 42.00                 |
| Uygulamalı Dersler                                      | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme) | 14     | 10.00         | 140.00                |
| Ödevler                                                 | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Projeler                                                | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Arazi Çalışmaları                                       | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Arasınaylar                                             | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Diğer                                                   | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Yarıyıl Sonu Sınavı                                     | 1      | 30.00         | 30.00                 |
| Toplam İş Yüğü                                          |        |               | 212.00                |
| Toplam İş Yüğü / 30 saat                                |        |               | 7.07                  |
| Dersin AKTS Kredisi                                     |        |               | 6.00                  |

| 25                                                | PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE<br>DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|---------|-----|-----|--------|-----|-----|----------|------|------|--------------|------|------|------|
|                                                   | PY1                                                                     | PY2 | PY3 | PY4     | PY5 | PY6 | PY7    | PY8 | PY9 | PY10     | PY11 | PY12 | PY13         | PY14 | PY15 | PY16 |
| ÖK1                                               | 5                                                                       | 4   | 5   | 0       | 4   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK2                                               | 5                                                                       | 5   | 5   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK3                                               | 5                                                                       | 4   | 5   | 0       | 4   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK4                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 5   | 0   | 0      | 0   | 0   | 5        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK5                                               | 5                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK6                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 5   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK7                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 5   | 0        | 0    | 3    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK8                                               | 5                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK9                                               | 5                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK10                                              | 0                                                                       | 0   | 0   | 5       | 5   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri |                                                                         |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
| Katkı Düzeyi:                                     | 1 çok düşük                                                             |     |     | 2 Düşük |     |     | 3 Orta |     |     | 4 Yüksek |      |      | 5 Çok Yüksek |      |      |      |